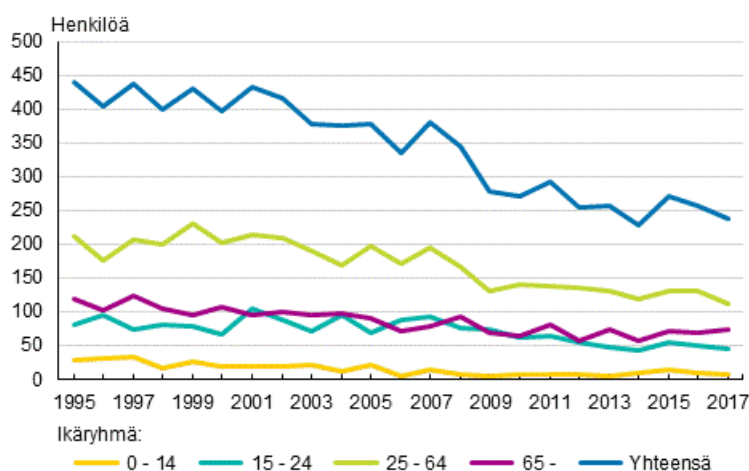

Tieliikenneonnettomuustilasto 2017

Tieliikenneonnettomuuksissa kuoli 238 ja loukkaantui vakavasti 409 ihmistä vuonna 2017

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2017 tapahtui 4 432 henkilövahinkoon johtanutta tieliikenneonnettomuutta. Onnettomuuksissa kuoli 238 ja loukkaantui 5 574 ihmistä. Loukkaantuneista noin 7 prosenttia, eli 409 ihmistä, loukkaantui vakavasti ¹⁾. Vuonna 2017 kuolleita oli 20 henkilöä vähemmän ja loukkaantuneita 337 vähemmän kuin vuonna 2016. Menehtyneistä 76 prosenttia ja loukkaantuneista 57 prosenttia oli miehiä.

Tieliikenteessä kuolleet ikäryhmän mukaan 1995–2017

Vuonna 2017 tieliikennekuolemien määrä väheni kaikissa tarkastelluissa ikäryhmissä pois lukien 65-74-vuotiaiden ryhmä, jossa kuolleiden määrä oli edellisvuotta suurempi. Vuonna 2017 65-74-vuotiaita kuoli tieliikenneonnettomuuksissa 32, kun vuotta aikaisemmin lukumäärä oli 27. Myös loukkaantuneiden määrä väheni lähes kaikissa tarkastelluissa ikäryhmissä. Vain lasten, eli 0-14-vuotiaiden ryhmässä, loukkaantuneiden määrä kasvoi. Heitä loukkaantui vuonna 2017 tieliikenneonnettomuuksissa 359, kun vastaava luku oli vuotta aiemmin 350.

1) Vakavasti loukkaantuneella henkilöllä tarkoitetaan tieliikenneonnettomuudessa osallisena ollutta henkilöä, joka on AIS-vakavuusluokituksen (AAAM, Association for the Advancement of Automotive Medicine) mukaisesti luokiteltu vakavasti loukkaantuneeksi. Vakavuusluokituksessa on hyödynnetty tieliikenneonnettomuusaineiston lisäksi myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hoitoilmoitusrekisterin tietoja

Tieliikenteessä loukkaantui vakavasti vuoden 2017 aikana 409 ihmistä. Näistä henkilöauton kuljettajia oli 135 ja matkustajia 62. Moottoripyöräilijöitä loukkaantui vakavasti 52 ja mopoilijoita 40. Vakavasti loukkaantuneita jalankulkijoita ja pyöräilijöitä oli molempia 40.

Eniten tieliikennekuolemia vuonna 2017 sattui henkilöautoissa, joissa kuljettajia kuoli 104 ja matkustajia 29. Edellisvuoteen verrattuna kuljettajia kuoli 15 vähemmän ja matkustajia kaksi vähemmän. Moottoripyöräilijöitä menehtyi 13, joka on neljä vähemmän vuoteen 2016 verrattuna. Mopoilijoita kuoli viisi, joka on saman verran kuin edellisenä vuonna. Jalankulkijoita menehtyi vuoden 2017 tieliikenneonnettomuuksissa 27, joka on kaksi vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Polkupyöräilijöiden tieliikennekuolemia oli puolestaan 23 eli kolme vähemmän kuin vuonna 2016.

Kuolemaan johtaneista onnettomuuksista suurin osa oli tieltä suistumisia ja kohtaamisonnettomuuksia. Kohtaamisonnettomuuksissa menehtyi 58 henkilöä ja suistumisonnettomuuksissa 79 henkilöä. Loukkaantumista 28 prosenttia (1 569 henkilöä) tapahtui suistumisonnettomuuksissa.

Vuonna 2017 tieliikenteessä itsemurhia moottoriajoneuvolla törmäämällä tapahtui 23. Niiden osuus tieliikennekuolemista oli noin kymmenen prosenttia²⁾.

Vuonna 2017 henkilövahinkoon johtaneita alkoholionnettomuuksia tapahtui kaikkiaan 446 kappaletta mikä oli 62 vähemmän kuin vuonna 2016. Näistä rattijuopumusonnettomuuksia oli 409 kappaletta. Tieliikenteen rattijuopumusonnettomuuksissa menehtyi 52 ja loukkaantui 549 ihmistä vuonna 2017, kun edellisvuonna vastaavat luvut olivat 60 kuollutta ja 574 loukkaantunutta.

Eniten henkilövahinkoon johtaneita tieliikenneonnettomuuksia tapahtui kesäkuukausina. Heinäkuussa henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui eniten, kaikkiaan 459 kappaletta, joista kuolemaan johtaneita onnettomuuksia oli 27 ja loukkaantumiseen johtaneita onnettomuuksia 432. Heinäkuussa 2017 vakavaan loukkaantumiseen johtaneita onnettomuuksia tapahtui 54.

2) Lähteenä on käytetty Tilastokeskuksen Kuolemansyytilaston tietoja.

Sisällys

Taulukot

Taulukot

Liitetaulukko 1. Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet 1995–2017.....	4
Liitetaulukko 2. Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet, loukkaantuneet ja vakavasti loukkaantuneet tienkäyttäjryhmittäin vuonna 2017.....	4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Tienkäyttäjryhmän osuus tieliikenteessä kuolleista 1995–2017.....	6
Liitekuvio 2. Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneiden osuus kaikista loukkaantuneista ikäryhmittäin vuosina 2015–2017.....	6
Laatuseloste: Tieliikenneonnettomuustilasto.....	7

Taulukot

Liitetaulukko 1. Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet 1995–2017

Vuosi	Kuolleet	Loukkaantuneet (ml. vakavasti loukkaantuneet)	Vakavasti loukkaantuneet	Henkilövahinko-onnettomuudet
1995	441	10 191	..	7 812
1996	404	9 299	..	7 274
1997	438	8 957	..	6 980
1998	400	9 097	..	6 902
1999	431	9 052	..	6 997
2000	396	8 508	..	6 633
2001	433	8 411	..	6 451
2002	415	8 156	..	6 196
2003	379	9 088 ¹⁾	..	6 907 ¹⁾
2004	375	8 791	..	6 767
2005	379	8 983	..	7 022
2006	336	8 580	..	6 740
2007	380	8 446	..	6 657
2008	344	8 513	..	6 881
2009	279	8 057	..	6 414
2010	272	7 673	..	6 072
2011	292	7 931	..	6 408
2012	255	7 088	..	5 725
2013	258	6 681	..	5 334
2014	229	6 705	519	5 324
2015	270	6 408	477	5 185
2016	258	5 911	460	4 752
2017	238	5 574	409	4 432

1) Tilastointi on muuttunut.

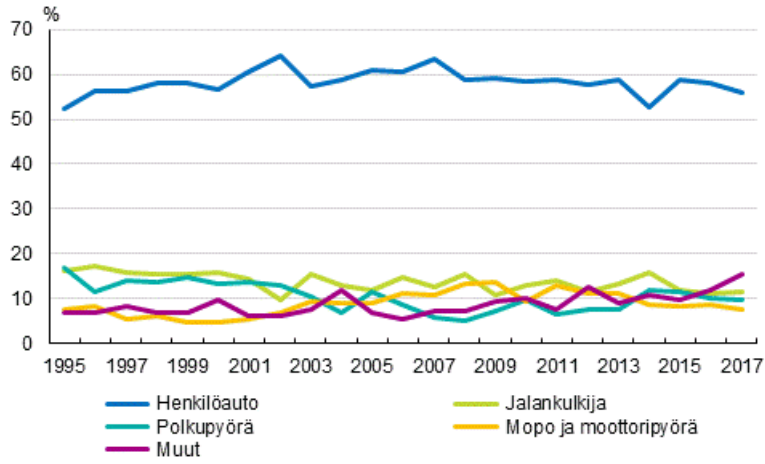
Liitetaulukko 2. Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet, loukkaantuneet ja vakavasti loukkaantuneet tienkäyttäjärhmittäin vuonna 2017

Tienkäyttäjärhmittä	Kuolleet	Loukkaantuneet (ml. vakavasti loukkaantuneet)	Vakavasti loukkaantuneet
Jalankulkija	27	376	40
Polkupyörä	23	656	40
Mopo	5	478	40
Moottoripyörä, kuljettaja	12	356	48
Moottoripyörä, matkustaja	1	35	4
Henkilöauto, kuljettaja	104	2 031	135
Henkilöauto, matkustaja	29	1 048	62
Pakettiauto, kuljettaja	11	197	16
Pakettiauto, matkustaja	1	65	1
Linja-auto, kuljettaja	1	9	0
Linja-auto, matkustaja	1	65	0
Kuorma-auto, kuljettaja	7	66	5
Kuorma-auto, matkustaja	3	15	1
Traktori, kuljettaja	3	26	3
Traktori, matkustaja	0	13	2
Muu, kuljettaja	9	88	11

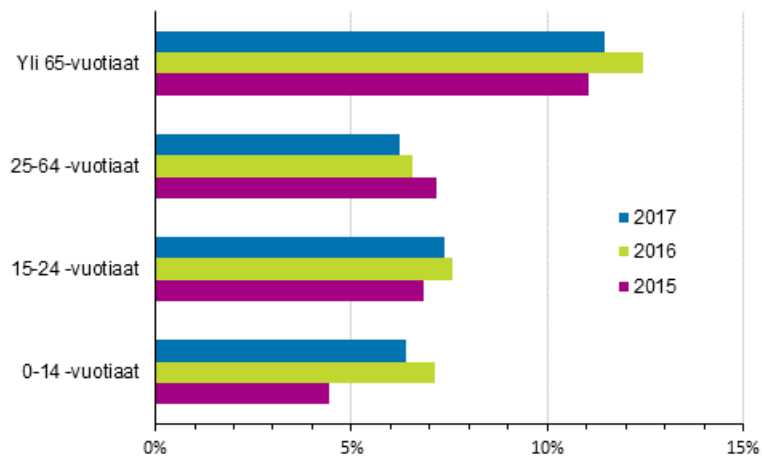
Tienkäyttäjäryhmä	Kuolleet	Loukkaantuneet (ml. vakavasti loukkaantuneet)	Vakavasti loukkaantuneet
Muu, matkustaja	1	50	1
Yhteensä	238	5 574	409

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Tienkäyttäjärühmän osuus tieliikenteessä kuolleista 1995–2017

Liitekuvio 2. Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneiden osuus kaikista loukkaantuneista ikäryhmittäin vuosina 2015–2017

Laatuseloste: Tieliikenneonnettomuustilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Tieliikenneonnettomuudeksi katsotaan henkilö- tai omaisuusvahinkoon johtanut tapahtuma, joka on sattunut tieliikennelain mukaan yleiselle liikenteelle tarkoitettulla tai yleisesti liikenteeseen käytetyllä alueella ja jossa on osallisena ainakin yksi liikkuva kulkuneuvo. Tieliikennelaisissa määriteltyjen ajoneuvojen lisäksi osallisiksi kulkuneuvoiksi luetaan myös raitiovaunu sekä juna tasoristeysonnettomuuksissa. Jalankulkijan kaatuminen ei ole liikenneonnettomuus, polkupyörällä (=ajoneuvo) kaatuminen on.

Tieliikenneonnettomuustilasto palvelee liikenneturvallisuustilanteen seurantaan kansallisesti ja kansainvälisesti. Tilaston tietoja käytetään muun muassa liikenneturvallisuustoimenpiteiden ja liikennesuunnittelun perusteena. Valtakunnallisella tasolla käyttäjiä ovat ministeriöt, keskusvirastot ja liikennealan järjestöt, paikallisella tasolla lähinnä kunnat. Kansainvälisesti tiedot toimitetaan muun muassa YK:n Euroopan talouskomissiolle (ECE), OECD:n tieliikenne- ja liikenneonnettomuustietokantaan (IRTAD) sekä Euroopan unionin tieliikenneonnettomuustietokantaan CARE:en, joka perustuu ministerineuvoston päätökseen (93/704/EC).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tieliikenneonnettomuustilasto on kokonaistutkimus. Tilastokeskus saa poliisiasiain tietojärjestelmään (PATJA) tallennetut tieliikenneonnettomuustiedot poliisilta. Tiedot siirretään poliisilaitoksilta keskitettyyn rekisteriin, josta uudet tiedot muokataan ja siirretään Tilastokeskukseen 3 kertaa kuukaudessa. Jokaisen kuukauden aineistoa päivitetään vielä 3 kuukautta sen päättymisen jälkeen.

Tilastokeskus täydentää vuosiaineistoa kuolemansyytilaston tiedoilla kuolleista. Aineistoa täydennetään lisäksi Väyläviraston Digiroad tietojärjestelmän tiedoilla tapahtumapaikasta, pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTO:n tiedoilla, oikeustilaston pakkokeinoaineistolla sekä liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tiedoilla kuolemaan johtaneista rattijuopumusonnettomuuksista. Lisäksi tieliikenneonnettomuusaineistoa täydennetään vuosittain Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in ajokortti- ja moottoriajoneuvotiedoilla. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitusrekistereiden ja The Association for the Advancement of Automotive Medicine EU-maille lisensoiman muunnostaulukon avulla saadaan tieto loukkaantumisen vakavuudesta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Julkaistuja tietoja voidaan pitää varsin luotettavina. Tilasto kattaa kuolemaan johtaneet onnettomuudet sataprosenttisesti. Peittävyys kontrolloidaan kuolinsyytodistusten avulla.

Peittävyys on tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden osalta noin 30 prosenttia. Eri onnettomuustyyppien tietoon tulossa on eroja. Huonoin peittävyys on yksittäisonnettomuuksissa loukkaantuneissa polkupyöräilijöissä. Puutteellisuudet johtuvat siitä, etteivät onnettomuudet tule poliisin tietoon. Puuttavista loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista valtaosassa on vain lieviä loukkaantumisia, sillä tieliikennelaki velvoittaa ilmoittamaan onnettomuudesta poliisille vain, jos joku on loukkaantunut vakavasti.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tieliikenneonnettomuustiedot julkaistaan ennakkollisina kuukausittain noin 3 viikkoa kuukauden päättymisen jälkeen. Vuosijulkaisu ilmestyy kerran vuodessa seuraavan vuoden tammikuussa. Tilaston tietoja on nähtävissä myös Tilastokeskuksen StatFin -tietokannassa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tarkistetun aineiston pohjalta Tilastokeskus laatii kuukausi- ja vuositiedotteet, jotka ovat luettavissa Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Kuukausi- ja vuositiedot julkaistaan lisäksi Tilastokeskuksen ylläpitämässä tietokantapohjaisessa tilastopalvelussa.

Tieliikenneonnettomuusaineistoja voidaan luovuttaa tutkimuskäyttöön tai tilastollisia erityisselvityksiä varten ilman tunnistetietoja käyttö lupamenettelyn kautta. Tilastokeskus tekee myös tilauksesta asiakkaan tarpeiden mukaisia maksullisia selvityksiä.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuosina 1931-1940 tilasto sisälsi vain onnettomuudet, joissa osallisena oli moottorikäyttöinen ajoneuvo. Huomattava muutos tilastoinnissa tapahtui 1978, jolloin loukkaantumiseksi ei katsottu enää mustelmia, naarmuja ym., joista ei aiheudu hoitoa. Määrittelymuutos vähensi loukkaantuneitten määrää lähes 30 prosenttia.

Kuolemansyytilastossa tieliikenteessä kuolleiden määrä on hieman tässä esitettyjä lukuja suurempi eri määrittelyjen takia: kuolemansyytilastossa mukana ovat muun muassa 30 vuorokauden jälkeen kuolleet.

Poliisi siirtyi käyttämään uutta tietojärjestelmää vuonna 1995. Siihen siirtyminen on aiheuttanut ongelmia onnettomuus- ja loukkaantumislukujen vertailussa. Tiedonkeruussa tapahtunut muutos ei vaikuta vertailukelpoisuuteen kuolemantapausten osalta, jotka tarkistetaan edelleen myös kuolemansyytilastosta.

Vuonna 2003 Tilastokeskuksessa otettiin käyttöön tieliikenneonnettomuustietojen käsittelyyn uusi tietojärjestelmä. Nykyaikaisempi tietojärjestelmä on mahdollistanut onnettomuustietojen perusteellisemmän käsittelyn ja muiden aineistojen helpomman hyväksikäytön. Tarkempien tilastoperusteiden käyttöönotto on nostanut loukkaantuneiden lukumääriä noin 8 prosenttia. Kuolleiden lukumääriin uudistus ei ole vaikuttanut.

Joissain maissa käytetään tieliikennekuoleman määrittelyssä 30 vuorokauden rajasta poikkeavaa aikarajaa. Kaikissa maissa peittävyys kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien osalta ei ole sataprosenttinen.

Vuoden 2007 alusta lähtien tieliikenneonnettomuustietoja on täydennetty kuukausittain liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien poliisijäsenten täyttämistä ennakkotietolomakkeista saaduilla tiedoilla. Tämä osaltaan parantaa ennakkotietoja erityisesti alkoholitapausten kirjaamisessa.

Onnettomuudet, jossa ajoneuvo on suistumisen seurauksena törmännyt vastaan tulevaan ajoneuvoon, on luokiteltu kohtaamisonnettomuuksiin suistumisonnettomuuksien sijaan vuodesta 2014 alkaen. Onnettomuustyyppitiedot eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuonna 2015 saatiin käyttöön Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitusrekisterit ja The Association for the Advancement of Automotive Medicinein EU-maille lisensoima muunnostaulukko, jonka avulla on mahdollista muuntaa terveydenhuollossa asetetut diagnoosit liikenneonnettomuuksien vakavuusluokituksessa käytetyiksi AIS-arvoiksi (Abbreviated Injury Scale). Yhdistämällä hoitoilmoitusrekisteri sekä onnettomuusaineisto tuotetaan tieto vakavasti loukkaantuneiden määrästä vuositasona.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen laatiman tieliikenneonnettomuustilaston lisäksi Suomessa ilmestyy toinen eri perusteista lähtevä tilasto. Onnettomuustietoinstituutti OTI kokoaa oman tilastonsa onnettomuuksista, joista on maksettu korvausta liikennevakuutuksesta. Aineisto perustuu lähinnä vakuutusentottajien antamiin tietoihin. Omaisuusvahinkojen osalta on perusteltua käyttää OTI:n tilastoa, sillä se sisältää suuren osan niistä lievistä peltikolareista, jotka osalliset ilmoittavat vakuutusyhtiölle, mutta eivät poliisille.

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat tutkivat kaikki kuolemaan johtaneet liikenneonnettomuudet Suomessa. Tutkijalautakuntatyön tulokset kootaan vuosittain ilmestyviin raportteihin. Lisäksi tutkijalautakunta-aineistoista tehdään erillistutkimuksia.

Liikenneonnettomuustapauksia tilastoivat myös sairaalat ja terveyskeskukset, mutta kerättävät tiedot on tarkoitettu lähinnä terveydenhuoltoa varten, eikä niitä voi kunnolla käyttää liikenneturvallisuustyössä. Terveydenhuollon tietoja voidaan käyttää täydentävänä aineistona, koska niistä on saatavissa tietoa, joka jää muiden tilastojen ulkopuolelle, esimerkkinä tästä kevyessä liikenteessä loukkaantuneet henkilöt.

Lisätietoja

Mari Niemi 029 551 3516

Irmeli Segerholm 029 551 3219

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.stat.fi

Lähde: Liikenne ja matkailu: Tieliikenneonnettomuustilasto. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-758X (pdf)